

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 23 maja 2019 r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 oraz zgodnie z art. 18 ust. 1 i ust. 2, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) , art. 58 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny Dz. U. z 2018 r. poz. 1025) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdza, że miesięczną podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe S. B. PESEL- (...) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) FINANSE SP. Z O.O. NIP (...) z siedzibą w Ł., ul. (...), okresie od 1.07.2018 r. stanowi kwota - 2000,00 zł brutto.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w miesiącu wrześniu 2018 r. Płatnik złożył za wykonawczynię za miesiąc sierpień 2018 roku deklarację rozliczeniową wykazującą przychód w kwocie 5000 zł. Podstawę do wykazania wyższego wynagrodzenia, od dotychczasowego, wynoszącego 2000 zł, miał być aneks (brak daty podpisania), ustalający od 1.07.2018 roku wynagrodzenie Wnioskodawczyni w kwocie 5000 zł. Od dnia 10.12.2018 wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży. W ocenie oddziału nie bez znaczenia, przy ustalaniu wnioskodawczyni wyższego wynagrodzenia jest też fakt iż ojcem dziecka wnioskodawczyni jest reprezentujący spółkę (...) mąż wnioskodawczyni. Organ wskazał że współnikiem płatnika (...) FINANSE sp. z o.o. jest Kancelaria (...) S.A. w której wnioskodawczyni jest członkiem zarządu a jej mąż R. B. jest prezesem zarządu. W ocenie organu zmiana warunków zatrudnienia w zakresie wynagrodzenia w krótkim okresie przed niezdolnością do pracy z powodu choroby w okresie ciąży i macierzyństwem była dokonana jedynie w celu podwyższenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego a następnie zasiłku macierzyńskiego. Zdaniem organu rentowego aneks miał charakter pozorny. Z przedłożonych dokumentów nie wynika by wrósł zakres obowiązków wnioskodawczyni czy jej odpowiedzialności. Nadal wykonywała ona obowiązki prezesa zarządu płatnika w niezmienionym wymiarze czasu pracy 1/4 etatu. Organ podkreślił że przy uwzględnieniu zmiany wynagrodzenia w pełnym wymiarze dawałoby to kwotę 20.000 zł brutto miesięcznie nie mającą ekonomicznego uzasadnienia. Organ wskazał iż na podstawie art. 58 § 2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Tym samym miesięczną podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia wnioskodawczyni u płatnika składek W. (...). Z.O.O. stanowi od 1.07.2018 r.. nadal kwota 2000 zł brutto.

/ decyzja k. 681-677 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła wnioskodawczyni reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika domagając się jej zmiany i ustalenia iż podstawę wymiaru składek od 1.07.2018 stanowi kwota 5000 zł. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska podniesiono, iż na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Kancelaria (...) – (...) S. A., w której ubezpieczona pełni funkcję V-ce prezesa zarządu oraz jest zatrudniona z tego tytułu na podstawie umowy o pracę z dnia 1 czerwca 2018 r., zmniejszona została wysokość Ubezpieczonej z tytułu umowy o pracę z kwoty 15000 zł brutto do kwoty 10000 zł brutto. Z dniem 1 lipca 2018 r. wzrosło wynagrodzenie Ubezpieczonej z tytułu zatrudnienia w spółce (...) sp. z o.o. - obecnie (...) Finanse sp. z o.o. z kwoty 2000 zł brutto do kwoty 5000 zł. Sumarycznie, Ubezpieczona od 1 lipca 2018 r. uzyskuje niższe wynagrodzenia, aniżeli przed datą 30 czerwca 2018 r. Faktycznie doszło więc do obniżenia wynagrodzenia ubezpieczonej.

/ odwołanie k. 3 z załącznikami k. 4-15/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

/ odpowiedź na odwołanie k. 17-20/

Na rozprawie w dniu 9 marca 2021 r. organ rentowy podtrzymując stanowisko w sprawie wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w kwocie 3.600 zł określając wartość przedmiotu sporu na kwotę 11.088 zł.

/S. procesowe organu rentowego protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 r. 00:01:06- 00:01:56/

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2021 poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczyni, pełnomocnik organu rentowego podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska procesowe. Pełnomocnik zainteresowanego przyłączył się do odwołania.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy dnia 14.12.2021 r. 01:02:46-01:07:37/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. B. jest ekonomistą -magistrem bankowości. Posiada 23 letnie doświadczenie zawodowe. Pracę zaczęła zaraz po studiach jako specjalista ds. sprzedaży. W 2006 r. awansowała na stanowisko naczelnika wydziału klientów zamożnych kierując grupą 6-7 osobową. W 2010-2011 r. pracowała jako dyrektor oddziału banku (...) w Ł. . Po tym okresie wnioskodawczyni założyła rodzinną firmę która następnie została przekształcona w spółkę akcyjną Kancelaria (...) S.A. Wnioskodawczyni jest żoną R. B..

/ bezsporne, dyplom k. 61 akt ZUS, dokumentacja osobowa k. 114-152 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

Zainteresowany Płatnik składek (...) FINANSE SP. Z O.O. poprzednia nazwa (...) SP. Z O.O. prowadzi działalność przedmiotem której jest: m.in. pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych oraz pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania. Prezesem jednoosobowego zarządu płatnika od 2011 r. jest wnioskodawczyni, funkcje prokurenta pełni jej mąż.

/ odpis KRS k. 79-87akt ZUS k. 469- 470v. zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04 /

Wspólnikiem 100% płatnika W. (...) sp z o.o. jest Kancelaria (...) S.A. w której wnioskodawczyni jest członkiem zarządu a jej mąż R. B. jest prezesem zarządu. W 2015 r. spółka zadebiutowała na (...) giełdzie.

/ umowa spółki – akt notarialny, potwierdzenie wpisu do KRS k. 13-37, odpis z KRS k. 170-173 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04 zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

Kancelaria (...) S.A. ma pięć spółek córek w tym płatnika. Wnioskodawczyni pełni funkcję prokurenta w spółkach, w których nie jest w zarządzie. Z tego tytułu nie otrzymuje wynagrodzenia. Wszystkie wskazane spółki wchodzą w skład grupy kapitałowej.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04 zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

Płatnik W. (...) sp z o.o. jako spółka córka zajmuje się pośrednictwem sprzedaży. Sprzedaje usługi spółki matki i spółek z grupy kapitałowej a także produkty zewnętrzne. Spółka ma również wydział szkoleń i organizuje szkolenia

dla podmiotów zewnętrznych, pozyskuje firmy na przeprowadzenie szkoleń zamkniętych. Spółka outsoruje kadry księgowość.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04 zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

W dniu 29.04.2016 r. płatnik składek reprezentowany przez prokurenta R. B. zawarł z ubezpieczoną S. B. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku prezesa zarządu, termin rozpoczęcia pracy 2.05.2016 r., w wymiarze czasu pracy 1/4 etatu z wynagrodzeniem zasadniczym 2000,00 zł brutto.

/ umowa o pracę k. 77 akt ZUS, k. 141 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

Płatnik zgłosił S. B. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 2.05.2016 r. z kodem tytułu ubezpieczenia pracownik.

/ bezsporne, druk (...) k.147/

Płatnik utworzył m.in. następującą dokumentację kadrowo-płacową ubezpieczonej: kwestionariusz osoby ubiegającej się o zatrudnienie, kwestionariusz osobowy pracownika, orzeczenie lekarskie nr (...) z 22.04.2016 r. braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na stanowisku prezesa zarządu, kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp, dyplom uzyskania tytułu magistra, świadectwa pracy, listy płac za okres od 05/2016 do 02/2019 r.

/ dokumentacja osobowa k. 51-73 akt ZUS, dokumentacja osobowa k. 114-152 listy płac k.95- 161k. akt ZUS/

Do obowiązków ubezpieczonej w ramach zawartej umowy o pracę należało : nadzór i zarządzanie obszarami: marketingu, procedur wewnętrznych i procedur postępowania z klientem, system zarządzania jakością i wszystkie działania związane z polepszaniem jakości pracy spółki, obiegu dokumentów, controllingu wewnętrznego, marketingu, reklamy oraz obszaru IT. Wnioskodawczyni jako prezes zarządu była upoważniona do podpisywania dokumentów firmowych. W ramach tych obowiązków wnioskodawczyni zarządzała spółką ludźmi, ustalała strategię, pozyskiwała kontrahentów, podpisywała umowy o pracę pozyskiwała pracowników. Wnioskodawczyni miała zadaniowy czas pracy.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

W dniu 20 czerwca 2018 na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Kancelaria (...) – (...) S. A., w której ubezpieczona pełni funkcję V-ce prezesa zarządu oraz jest zatrudniona z tego tytułu na podstawie umowy o pracę z dnia 14 października 2011 r. w pełnym wymiarze czasu pracy (w systemie zadaniowym), zmniejszona została wysokość wynagrodzenia Ubezpieczonej z tytułu umowy o pracę z kwoty 15000 zł brutto do kwoty 10000 zł brutto. W uchwale zastrzeżono, iż członkowie zarządu są uprawnieni do uzyskania przychodu z tytułu prowadzenia spraw spółek zależnych wypłacanego w formie wynagrodzenia przez te spółki. Spółka wyemitowała wówczas akcje z prawem poboru, zyskała na rynku duży zastrzyk kapitałowy, nowi akcjonariusze zwiększyli stany posiadania swoich udziałów akcji i wprowadzili nowego członka rady Nadzorczej. Powyższą uchwałą podjęto na wniosek akcjonariuszy mniejszościowych i rady nadzorczej. Uchwałą podjęto po to by wynagrodzenie członków zarządu było bardziej zrównoważone. Mieli oni otrzymywać część wynagrodzenia jako nagrodę z zysków.

/ protokół posiedzenia rady nadzorczej z dnia 20.06.2018 , wraz z uchwałami, k. 4-11, k. 39-46, 153-160 załączniki do uchwał sprawozdanie z oceny sprawozdania finansowego k. 47-48 k. 208 -211,214-217, aneksy do umowy o pracę

wnioskodawczyni k. 12-13, 49-50 , komunikaty giełdowe k. 456-458, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04, zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

Na mocy kolejnej uchwały z tego samego dnia zmniejszono również wynagrodzenie za pracę prezesa zarządu spółki Kancelaria (...) — (...) S. A., R. B. z kwoty 40.000 zł do kwoty 15.000 zł .

/protokół posiedzenia rady nadzorczej z dnia 20.06.2018 , wraz z uchwałami, k. 4-11, k. 39-46, 153-160 załączniki do uchwał sprawozdanie z oceny sprawozdania finansowego k. 47-48 k. 208 -211,214-217 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04 zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

Po obniżeniu wynagrodzenia w spółce Kancelaria (...) — (...) SA, R. B. w spółkach zależnych zaczął pobieranie wynagrodzenia w postaci kontraktu B2B. Wystawiał faktury o wartości powyżej 40.000 zł miesięcznie za czynności zarządcze np. za te które wykonywał jako prokurent. Nie pamięta czy w jego przypadku doszło do zmiany umowy o pracę w któryś z tych podmiotów.

/zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46/

W świetle aneksu do umowy o pracę z dnia 29.04.2016 r. zawartej między wnioskodawczynią a płatnikiem W. (...) sp z o.o. od 1.07.2018 r. wynagrodzenie S. B. miało wzrosnąć z kwoty 2000,00 zł brutto do kwoty 5000,00 zł brutto miesięcznie. Aneks do umowy o pracę w imieniu płatnika podpisał prokurent R. B..

/ aneks k. 75 akt ZUS k . 139 /

Wyższa podstawa wymiaru składek została ujawniona przez płatnika w deklaracji z dnia 12 września dotyczącej należności za sierpień 2018 r. Deklaracja za lipiec została złożona w dniu 14 sierpnia 2018 r. bez wskazania na wzrost wynagrodzenia.

/ bezsporne imienny raport o należnych składkach k. 445-446/

Przyznanie wyższego wynagrodzenia nie wiązało się ze zmianą obowiązków czy wyższym wymiarem czasu pracy wnioskodawczyni.

/Okoliczność przyznana pismo k. 451, zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

W 2018 r. płace innych 6 pracowników zatrudnionych u płatnika wzrosły nieznacznie Były to kwoty od 100-436 zł największa podwyżkę otrzymał dyrektor Zarządzający -1150 zł w dniu 1.10.2018 r. Jego wynagrodzenie w pełnym wymiarze czasu pracy po podwyżce stanowiła kwota 8750,00 zł brutto. Pracownicy całej grupy kapitałowej otrzymywali bonusy w związku z zyskiem grupy.

/ zestawienie k. 162, zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 14.12.2021 r. 00:38:51- 01:02:46 /

Co najmniej od stycznia 2017 r. wnioskodawczyni próbowała zająć w kolejną ciążę.

/ dokumentacja medyczna L. Milionowa k 239-413 w szczególności konsultacje ginekologiczne k. 239,295 badania lekarskie k. 286,287-288,290

W badaniu lekarskim z dnia 17.10.2018 stwierdzono stan ciąży. W dniu 31.10.2018 potwierdzono u ubezpieczonej 13 tydzień ciąży data ostatniej miesiączki 1.08.2018 r.

/ karta ciąży k. 32-36, k. 103-110 dokumentacja medyczna (...) Milionowa konsultacje ginekologiczne k. 239,295/

Wnioskodawczyni była niezdolna do pracy w okresie od 10.12.2018 w tym z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Zaświadczenia lekarskie zostały wystawione na okres 10.12.2018 – 30.04. 2019 r.

/ zestawienie zaświadczeń k. 418 dokumentacja medyczna Szpital (...) koperta k. 74, dokumentacja medyczna CSK umed k. 78-84, dokumentacja medyczna (...) Centrum (...). S. – S. koperta k. 100, dokumentacja medyczna L. Milionowa k 239-413 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

W dniu 18.04.2018 r. wnioskodawczyni urodziła syna S..

/ dokumentacja medyczna Szpital (...) koperta k. 74 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

W okresie od 18.04.2019 r. do 15.04.2020 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego.

/ bezsporne zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04

W okresie nieobecności wnioskodawczyni w pracy u płatnika jej zadania przejął prokurent- jej mąż. Prokurent z tego tytułu nie miał dodatkowej umowy ze spółką zainteresowaną. Także żaden z pracowników spółki z tytułu nieobecności wnioskodawczyni nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia. Nikt w jej miejsce nie został zatrudniony.

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 9.03.2021 00:05:08 -00:07:09 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 21.01.2021 00:09:23-00:33:07, oraz protokół rozprawy z dnia 14.12.2021 00:11:32-00:19:04/

Płatnik składek (...) FINANSE SP. Z O.O. z tytułu prowadzonej działalności osiągnęła następujące przychody : -2016 r. 552493,09 zł,-2017 r. 595990,56 zł -2018 r.858814,70 zł

-2019 997315,08 zł przy czym zysk wyniósł w - 2017 r. 883,66 zł, w 2018 -19.101,26 zł – w 2019 r. 12.090,46 zł.

/ zestawienie przychodów okres 2016-2018 k.11 akt ZUS, k. 37, deklaracje dla podatku od towarów i usług (...) -7 za miesiące 01/2016 r. do 12/2018 r z potwierdzeniem przelewów k.163- 669 akt ZUS, rachunek zysków i strat k. 90-91, informacja o wysokości przychodów dochodów za 2018 r. k. 161 sprawozdanie finansowe za 2019 r. k. 179-202/

Płatnik składek złożył za S. B. dokumenty rozliczeniowe za miesiące od 05/2016 r. do 03/2019 r., w których wykazał wymiaru czasu pracy 1/4 etatu oraz obliczył i rozliczył składki na ubezpieczenia społeczne od podstaw ich wymiaru za 05/2016 r. - 0,00 zł; 06/2016 r. - 1200,00 zł; 07/2016 r. - 1800,00 zł; 08/2016 r., 09/2016 r., od 01/2017 r. do 09/2017 r., od 01/2018 r. do 07/2018 r. - 2000,00 zł; za 08/2018 r. - 5000,00 zł; 09/2018 r. - 1540,60 zł; 01/2019 r. - 1333,33 zł; 02/2019 r. i 03/2019 r. - 0,00 zł. Natomiast w związku z przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w złożonych za S. B. dokumentach rozliczeniowych płatnik wykazał podstawy wymiaru składek za miesiące: od 10/2016 r. do 12/2016 r. i od 10/2017 r. do 12/2017 r. na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości 0,00 zł a na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe w wysokości 2000,00 zł, od 10/2018 r. do 12/2018 r. na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości 0,00 zł, a na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe w wysokości 5000,00 zł. Ponadto płatnik wykazał za S. B. wynagrodzenie za czas niezdolności do

pracy z powodu choroby finansowane ze środków pracodawcy od 10.12.2018 r. do 2.02.2019 r., zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego od 3.02.2019 r. do 28.02.2019 r. i od 1.04.2019 r. do 17.04.2019 r. oraz zasiłek macierzyński z ubezpieczenia chorobowego od 18.04.2019 r. do 30.04.2019 r. S. B. złożyła wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego od 3.02.2019 r. do 17.04.2019 r. oraz zasiłku macierzyńskiego od 18.04.2019 r. do 15.04.2020 r.

/ bezsporne, imienny raport o należnych składkach k. 445-446. zestawienie zaświadczeń k. 418 zestawienie informacji o podstawach wymiaru składek. k. 425-426,428-429, dane o pobieranych świadczeniach i przerwach w zatrudnieniu k 427,430, zestawienie zaświadczeń o niezdolności do pracy i opiece covidowej k. 419-424/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w załączonych aktach organu rentowego oraz dokumenty załączone do akt, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także częściowo w oparciu o zeznania wnioskodawczyni

S. B. oraz świadka R. B.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd nie dał wiary zeznaniom ww osobom w zakresie w jakim uzasadniały wzrost wynagrodzenia za pracę powódki w spornym okresie w spółce zainteresowanej, polityką akcjonariuszy i rady nadzorczej spółki matki, (wspólnika 100% płatnika) tj. Kancelarii (...) S.A. i obniżeniem wynagrodzenia wnioskodawczyni we wskazanej spółce. W ocenie Sądu twierdzenia wnioskodawczyni i jej męża w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w przedstawionych w procesie dokumentach i jako gołosłowne pozostają niewiarygodnymi. Sąd przy tym nie kwestionuje, iż w świetle uchwał Rady Nadzorczej spółki Kancelaria (...) – (...) S. A. z dnia 20 czerwca 2018 zmniejszona została wysokość wynagrodzenia Ubezpieczonej z tytułu umowy o pracę jako członka zarządu tej spółki z kwoty 15.000 zł brutto do kwoty 10.000 zł brutto, nadto iż znacznemu obniżeniu uległo też wynagrodzenie jej męża będącego prezesem zarządu tej spółki. Niemniej jednak w ocenie Sądu powyższe nie ma prostego przełożenia na znaczący wzrost wynagrodzenia powódki w spółce zainteresowanej od 1 lipca 2018 r. Zauważyć należy iż ze wskazanych uchwał taka zależność w żaden sposób wprost nie wynika. W wyżej wymienionych uchwałach wspomniano co prawda, iż członkowie zarządu są uprawnieni do uzyskania przychodu z tytułu prowadzenia spraw spółek zależnych wypłacanego w formie wynagrodzenia przez te spółki, niemniej jednak powyższe nie oznacza automatycznie zwiększenia wynagrodzenia już otrzymywanego z tego tytułu. Literalne brzmienie wskazanego zastrzeżenia nie pozwala na wysnucie właśnie takich wniosków i uznanie iż akcjonariusze zadecydowali równocześnie o podwyższeniu wynagrodzenia wnioskodawczyni z tytułu sprawowania funkcji członka zarządu w spółce córce. Wskazać nadto należy że wnioskodawczyni reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie przedstawiła żadnych dokumentów potwierdzających wzrost wynagrodzeń członków zarządu w spółkach zależnych wynikających z zatrudnienia a powiązanych z obniżeniem ich wynagrodzeń w Kancelarii (...) S.A. Podkreślić także należy, iż mąż wnioskodawczyni w swych zeznaniach nie potrafił wskazać, w której spółce zależnej jego wynagrodzenie za pracę z tytułu czynności zarządczych miało wrosnąć z racji obniżenia wynagrodzenia za pracę w spółce matce. W ocenie sądu gdyby w istocie taka okoliczność miała miejsce została by w niniejszym procesie z uwagi na jego przedmiot należyte udokumentowana. Znamiennym też jest iż ww. zeznał że na skutek podjęcia wskazanej uchwały, w spółkach zależnych zaczął on z tytułu czynności zarządczych pobieranie wynagrodzenia w znacznie podwyższonej wysokości w postaci kontraktu B2B. Powyższe zaś przeczy tezie, iż faktycznie z tego tytułu miało ulec zwiększeniu zarówno jego wynagrodzenie za pracę jak i wynagrodzenie powódki także pełniącej funkcje zarządcze, skoro na wykonanie czynności tego rodzaju zawarto kontrakty biznesowe B2B z natury rzeczy wiążące profesjonalne podmioty. Nie należy też tracić z pola widzenia, iż w świetle zeznań samej ubezpieczonej uchwały z dnia z dnia 20 czerwca 2018 r. podjęto po to by wynagrodzenie członków zarządu było bardziej zrównoważone. Większą część ich wynagrodzenia miała stanowić nagroda z zysków – co wynika też z treści uchwał. Tym samym przyjęcie że na skutek uchwał mieli oni otrzymać wynagrodzenie za pracę wyższe w spółkach należących do grupy kapitałowej w których też pełnili funkcje w zarządzie jest nielogiczne, nawet jeśli miano kłaść nacisk na większy rozwój spółek zależnych.

Czyniąc ustalenia Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 1 kpc pominął wniosek pełnomocnika zainteresowanej spółki o dopuszczenie dowodu z zeznań R. B. w charakterze strony na okoliczność przyczyn zmiany wysokości wynagrodzeń

w spółce jak i w spółkach zależnych oraz terminów wzrostu wynagrodzeń gdyż ww. w zainteresowanej nie pełnił funkcji w jej organach uprawniającej go do występowania w tym charakterze. Zaznaczyć również należy iż na wniosek pełnomocnika zainteresowanej ww. został przesłuchany w charakterze świadka co do wskazanych okoliczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 423 t.j.) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i ubezpieczeniu wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1133) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Na mocy art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. (art. 20 ust. 1 powołanej ustawy).

Zgodnie z definicją ustawową sformułowaną w art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przychód oznacza przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Stosownie do treści art. 12 ust.1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1128) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Natomiast według § 2 ust. 6 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1831) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym", oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

W myśl art. 36 ust. 1 wspomnianej ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeżeli zaś niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia (ust. 2).

Natomiast zgodnie z art. 40 w/w ustawy w razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub w miesiącach, o których mowa w art. 36.

Bezspornym jest między stronami, iż ubezpieczona S. B. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 2.05.2016 r., jako pracownik u płatnika składek W. (...) sp z o.o.. W przedmiotowej sprawie spór pomiędzy stronami dotyczył wysokości miesięcznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia od dnia 1.07.2018 r.

Zdaniem Sądu zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zmieniająca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołującej od wskazanej daty jest prawidłowa.

W toku postępowania skarżąca podnosiła, iż miesięczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni w W. (...) sp z o.o. w spornym okresie stanowiła kwota 5000 zł brutto tj. kwota wynagrodzenia za pracę ustalona w ramach zawartego do umowy o pracę aneksu będącego z kolei rezultatem obniżenia jej wynagrodzenia w powiązanej kapitałowo spółce matce Kancelaria (...) – (...) S. A. Natomiast zdaniem ZUS podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne S. B. od 1.07.2018 r. powinna stanowić kwota 2 000 zł stanowiąca jej wynagrodzenie za pracę w okresie poprzedzającym zawarcie jak podnosił organ pozornego aneksu do umowy o pracę gdyż nie było obiektywnych okoliczności wynikających ze zmiany obowiązków czy wymiaru pracy na stanowisku prezesa zarządu usprawiedliwiających ten stan rzeczy a więc jego zawarcie wyłącznie celem stworzenia długookresowej ochrony ubezpieczeniowej z przeniesieniem wypłaty podwyższonych w ten sposób świadczeń na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych było niezgodne z zasadami współzycia społecznego i służyło osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych osób ubezpieczonych w systemie.

Należy podkreślić, iż Sąd Okręgowy podziela stanowisko organu rentowego, dotyczące oceny ukształtowania wysokości wynagrodzenia za pracę wnioskodawczyni i wskazań, że ustalenie warunków zatrudnienia miało głównie na celu uzyskanie odpowiednio wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a tym samym doszło do naruszenia zasad współzycia społecznego. Tym samym należało przyjąć, że decyzja organu rentowego odpowiada prawu.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W tym miejscu stwierdzić należy, że ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu - art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku sygn. akt III UK 89/05, OSNP 2006/11-12/192, LEX nr 182780, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku, II UK 16/05, opubl. OSNP 2006/11-12/191, LEX nr 182776, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 roku, III UK 7/09, LEX nr 509047).

Kwestią sporną w sprawie pozostawało zatem, czy zachodziły przesłanki do ustalenia, że ubezpieczona powinna być objęta ubezpieczeniem społecznym z podstawą wymiaru składek od jakiej płatnik rozliczył składki, czy też jak chciał tego organ rentowy – podstawa wymiaru składek powinna zostać obniżona do wysokości 2000 zł. Należało zatem ustalić, czy postanowienia aneksu do umowy o pracę obowiązujące od 1.07.2018 r. w zakresie ustalenia wysokości należnego powódce wynagrodzenia na stanowisku prezesa zarządu płatnika (...) FINANSE sp. z o.o. były sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, tym samym czy były nieważne (art. 58 § 2 k.c.).

Zastosowanie art. 58 k.c. pozwala na uściślenie, że postanowienia umowy o pracę sprzeczne z ustawą albo mające na celu jej obejście są nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a sprzeczne z zasadami współzycia społecznego - nieważne bezwzględnie.

Należy zwrócić uwagę, iż sprzeczny z zasadami współzycia społecznego może być także niegodziwy cel umowy o pracę, polegający na ustaleniu nadmiernej wysokości wynagrodzenia (rażąco wygórowanego), aby otrzymywać zawyżone świadczenia z ubezpieczeń społecznych kosztem innych ubezpieczonych. Co prawda w tezie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. (II UK 320/04, OSNP 2006 nr 7-8, poz. 122) przyjęto, że „cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą (art. 58 § 1 k.c.)”, a w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r. (II UK 141/04, OSNP 2005 Nr 15, poz. 235) stwierdzono, iż „stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)”, to - pomijając, że rozstrzygnięcia te zapadły w odmiennych niż oceniany stanach faktycznych - trzeba zauważyć, że dotyczą one kwalifikowania opisanych zachowań w aspekcie ich zgodności z prawem, nie rozważając czy nie naruszają one zasad współzycia społecznego. Zgodnie bowiem z art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, wyrażająca się m.in. poprzez ustanowienie rażąco wygórowanego, a zatem niegodziwego wynagrodzenia. Tym samym, uzasadnionym jest twierdzenie, iż ustanowienie w umowie o pracę nadmiernie wysokich wynagrodzeń może być sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, bowiem fakt, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, nie może oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawieraniu umów o pracę na stosunkowo krótki okres przed zajściem zdarzenia generującego uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania przez osobę ubezpieczoną naliczonych od takiej podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Na uwagę zasługuje także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 czerwca 2016 r., III AUa 31/16, zgodnie z którym możliwość ingerowania w wysokość wynagrodzenia określonego autonomicznie przez strony stosunku pracy jest ograniczona tylko do wyjątkowej sytuacji i badana pod kątem rażącego naruszenia prawa w aspekcie pozorności postanowień takiej umowy albo jej oczywistej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Dokonując tej oceny należy brać pod uwagę, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy. Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza - co ma istotne znaczenie przy rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia - rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (legalis nr 1482526). Wzorzec godziwego wynagrodzenia (art. 13 i art. 78 § 1 KP), który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika kwalifikacji zawodowych, będzie uwzględniał również takie czynniki, jak zakres obowiązków i odpowiedzialności, staż pracy na danym stanowisku oraz poziom płac u danego pracodawcy. Oceniając godziwość wynagrodzenia należy mieć także na uwadze okoliczności towarzyszące nawiązaniu stosunku pracy i motywy działania stron. /wyrok SA Kraków z dnia 07-12-2017 III AUa 722/16 L..

W ocenie Sądu Okręgowego na gruncie rozpoznawanej sprawy brak podstaw do uznania, iż ustalone między stronami wynagrodzenie za pracę w wysokości 5000 zł brutto ustanowione w aneksie do umowy o pracę od dnia 1.07.2018 r. na stanowisku prezesa zarządu w okolicznościach sprawy nie było nadmiernie wysokie. Podnieść należy, iż suma wynagrodzenia przyznana powódce przez płatnika nie znajdowała odzwierciedlenia w zakresie powierzonych

jej obowiązków wymiarze wykonywanej pracy nadal świadczonych na niezmiennych zasadach nadto – wbrew zapatrywaniom powódki -w przyjętej przez akcjonariuszy spółki matki Kancelarii (...) S.A. polityce wynagradzania.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń zakres ostatecznie powierzonych powódce obowiązków po 1.07.2018 r. w praktyce zasadniczo nie różnił się od tego jaki realizowała dotychczas w ramach umowy o pracę na stanowisku prezesa zarządu. Powódka co prawda podnosiła, iż nastąpił wzrost obowiązków w związku z rozwojem spółki i ilością zatrudnionych osób, jednak ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 19.11.2021 k. 451 przyznała, że ustalenie wyższego wynagrodzenia nie wiązało się ze zmianą obowiązków czy wyższym wymiarem czasu pracy. W konsekwencji żadne zmiany tego rodzaju nie mogą tłumaczyć znacznego wzrostu co należy podkreślić oskładkowanego wynagrodzenia.

Brak też podstaw do uznania, iż przyznanie wyższego wynagrodzenia ubezpieczonej było efektem polityki akcjonariuszy i rady nadzorczej spółki matki Kancelarii (...) S.A. której dano wyraz w uchwałach Rady Nadzorczej z dnia 20 czerwca 2018. Jak podnosiła ubezpieczona przyjęta w tym zakresie praktyka miała rzekomo prowadzić do zmniejszenia wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę członków zarządu w tym powódki w spółce matce przy równoczesnym podwyższeniu ich wynagrodzenia tego rodzaju w spółkach córkach a zatem także w W. (...) sp z o.o.

Jak już podnoszono, w ocenie Sądu okoliczności te w procesie nie zostały dostatecznie wykazane. Brak było jakichkolwiek dowodów z dokumentów potwierdzających taki stan rzeczy a i zeznania przesłuchanego w procesie świadka R. B. nie stanowiły wiarygodnej podstawy możliwych do poczynienia ustaleń w tym przedmiocie. Jeszcze raz wskazać należy, iż podjęte w dniu 20.06.2018 r. uchwały Rady Nadzorczej Kancelarii (...) S.A. w istocie potwierdzały fakt obniżenia wynagrodzenia wnioskodawczyni za pracę w tej spółce, jednocześnie jednak wprost nie wskazywały na jego zwiększenie w spółkach zależnych stanowiąc wyłącznie o uprawnieniu członków zarządu którym obniżono wynagrodzenie do uzyskania przychodu z tytułu prowadzenia spraw spółek zależnych wypłacanego w formie wynagrodzenia przez te spółki. Nie wykluczano więc możliwości uzyskiwania takiego wynagrodzenia w spółkach zależnych, jednakże nie stanowiono wprost o jego zwiększeniu. Tłumaczenie wzrostu wynagrodzenia wnioskodawczyni u płatnika tymi właśnie okolicznościami jest więc całkowitym nieporozumieniem. Podkreślenia wymaga też, że w procesie nie przedstawiono żadnego dowodu na to, iż wynagrodzenie za prace członków zarządu w spółkach zależnych przy jednoczesnym obniżeniu go w spółce matce faktycznie wzrosło. Tym samym przyznanie ubezpieczonej kwoty wynagrodzenia 5000 brutto stanowiło rażąco zmianę istniejącego stanu rzeczy przy praktycznie jednoczesnym braku zmiany wykonywanej pracy, jaką powódka dla tego samego płatnika dotychczas świadczyła.

Znamiennym jest też, iż żadna z zatrudnionych przez płatnika osób w spornym okresie w przeliczeniu na pełen etat nie zarabiała nawet w przybliżeniu tyle co miała zarabiać po zawarciu aneksu powódka. Sąd zauważa iż powódka pełniła funkcje zarządcze- prezesa zarządu co wyróżniało ją spośród zatrudnionych, niemniej jednak w związku z jej nieobecnością przypadająca w okresie ciąży wynagrodzenie żadnej z osób zatrudnionych z tego tytułu nie zostało zwiększone, nikogo nie zatrudniono w jej miejsce ani zastępujący ją prokurent płatnika jej mąż nie otrzymał żadnego dodatkowego wynagrodzenia z tego tytułu. Tym samym obowiązki wnioskodawczyni na niezmiennych zasadach były wykonywane bez ponoszenia z tego tytułu dodatkowych kosztów, co czyni tak przyznane jej wynagrodzenie rażąco wygórowanym. Trzeba także wskazać, że spółka płatnika rocznie nie generowała nawet zysku który odpowiadałby miesięcznym zarobkom wnioskodawczyni w przeliczeniu na pełen etat.

Podkreślić należy też, iż wnioskodawczyni w chwili podjęcia uchwały przez radę (...) S.A. o obniżeniu jej wynagrodzenia za pracę była świadoma tego, iż niebawem może korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego związanych z macierzyństwem. Wnioskodawczyni co potwierdza zgromadzona w procesie dokumentacja medyczna wskazująca na odbyte konsultacje ginekologiczne i przeprowadzone badania, co najmniej od stycznia 2017 r. starała się zająć w kolejną ciążę. Z tych też względów obniżenie jej wynagrodzenia w spółce matce niekorzystnie wpływało na wysokość należnych jej ewentualnie w takich okolicznościach z tego tytułu świadczeń, zaś zwiększenie jej wynagrodzenia w spółce córce mogło jej tę stratę choćby częściowo rekompensować. Z tym że czego nie zauważa skarżąca zwiększenie wynagrodzenia winno znajdować usprawiedliwienie w rzeczywistych warunkach pracy (także w grupie kapitałowej). Takiego zaś usprawiedliwienia w przypadku powódki w świetle okoliczności sprawy nie było.

Tym samym zatrudnienie powódki za wyższym wynagrodzeniem od 1.07.2018 generujące wyższe koszty pracy w tym stanie rzeczy prowadzi do uznania, że strony postanowiły zmienić warunki zatrudnienia wyłącznie w celu umożliwienia ubezpieczonej skorzystania z odpowiednio wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to bez konieczności długotrwałego ponoszenia związanych z tym kosztów z tytułu składek. Mając to na uwadze Sąd doszedł do przekonania iż zarobki powódki przy powierzonych jej obowiązkach ukształtowano z naruszeniem zasad współzycia społecznego celem osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

Przez zasady współzycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania. Po stronie odwołującej i płatnika istniał zamiar nadużycia świadczeń przysługujących z ubezpieczenia. Wnioskodawczyni podpisując aneks do umowy o pracę z płatnikiem reprezentowanym przez jej męża z tak ukształtowaną podstawą wymiaru była świadoma tego, że planuje ciążę jeśli już w tej ciąży nie była (brak daty podpisania aneksu, a zmianę wysokości wynagrodzenia od lipca 2018 wypłacanego w sierpniu zgłoszono w ZUS we wrześniu 2018 r). Przy tym Sąd nie neguje generalnej możliwości zmiany ukształtowania warunków pracy w tym wynagrodzenia kobiet w ciąży o ile ta znajduje faktyczne usprawiedliwienie w zapotrzebowaniu na tak wykonywaną pracę. Tyle że ta przesłanka, co już podnoszono, na gruncie rozpoznawanego przypadku nie była spełniona.

Zgłoszenie do ubezpieczenia chorobowego od podstawy 5000 zł dotyczyło zamierzonego krótkotrwałego wykonywania umowy o pracę za odpowiednio wysokim wynagrodzeniem, które nie znajdowało usprawiedliwienia w warunkach zatrudnienia u płatnika - miało formalnie częściowo kompensować stratę jaką wnioskodawczyni poniosła wobec obniżenia jej wynagrodzenia u innego pracodawcy będącego w tej samej grupie kapitałowej, gdy rzeczywistego przyzwolenia w tej materii nie było i takiej praktyki nie udowodniono. Zadeklarowana wysokość umówionego wynagrodzenia za pracę pozostawała więc w opozycji z regułami uczciwości. Ustalona przez strony stosunku pracy wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie miała też żadnego racjonalnego i ekonomicznego uzasadnienia skoro w miejsce powódki nikt nie został zatrudniony a uzyskiwany przez płatnika roczny zysk nie odpowiadał nawet wynagrodzeniu powódki w przeliczeniu na pełen etat. Wynagrodzenie to nie spełniało kryterium „godziwości” i nie było adekwatne do zakresu powierzonych jej obowiązków służbowych w ramach umowy o pracę dotychczas wykonywanych na analogicznych zasadach za o wiele niższym wynagrodzeniem, a tym samym pozostawało w konflikcie z zasadami współzycia społecznego. Stosowne postanowienia umowne w tej materii należało zatem uznać za nieważne, jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, (art. 58 § 3 KC w zw. z art. 300 KP).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie (...) § 1 k. p. c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawczyni jako bezzasadne.

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 k.p.c., Sąd obciążył odwołującą się obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu w kwocie 3600 zł Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r.(tj. Dz.U.2018.265).

ZARZĄDZENIE:

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni -PI.

7 II 2022 roku.

J.L.